

Van: DES

Datum: 21 april 1969

Aan: M en T via DGES en S

no. 382

Onderwerp: Bezoek Deense Minister van
E.Z. Nyboe Andersen op 23 april

Verzocht

22 APR 1969

Minister Andersen brengt bezoeken aan de belangrijkste West-Europese hoofdsteden ter uiteenzetting van het Deense initiatief tot nauwere Noordse economische samenwerking (thans aangeduid als "Nordek") en van het verband met de toetreding. Onlangs heeft hij Londen bezocht. Vanuit Den Haag zal hij doorreizen naar Brussel.

Het medio-januari gepubliceerde ambtelijke rapport inzake het stichten van een Noordse Economische Unie bevat de hoofdlijnen voor een vergaande integratie. Naast een douane-unie is o.a. sprake van vrije vestiging, een landbouwfinancieringsfonds, reguleringsfondsen voor vis, een investeringsfonds, samenwerking op nucleair gebied en de institutionele opzet. Ten aanzien van een aantal kwesties, met name het niveau van het gemeenschappelijke buitentarief, de landbouw- en visserijpolitiek en de institutionele opzet, komt het rapport niet tot een eensluidend standpunt.

Sedert januari hebben verschillende Scandinavische Rege-
ringsbijeenkomsten plaatsgevonden, uitmondend in de bijeen-
komst van de Noordse Raad begin maart j.l.. Deze conferen-
ties hebben naar het voorkomt er minder toe geleid de vele
tegenstellingen te overbruggen dan wel de problemen uit te
diepen.

Aldus zijn bv. de Deense landbouwintegratie voorstellen op
grond van aanvullende rapporten nader bestudeerd en oek ver-
der onder vuur genomen. Noorwegen en Finland vrezen de Deen-
se concurrentie en de gevolgen van de rationalisatie in de
landbouw.

Ook enkele politieke kwesties zijn meer op de voorgrond ge-
treden. De Zweedse Premier Erlander had reeds in februari
verklaard, dat politieke besluiten m.b.t. de Noordse samen-
werking niet geforceerd moeten worden en gedurende het lo-
pende jaar in elk geval niet te verwachten zijn. Een bijeen-
komst van Eerste Ministers, voorzien voor 20 en 21 maart te
Oslo, moest worden uitgesteld, naar verluidt i.v.m. commu-
nistische weerstand binnen de Finse Regering. In Noorwegen
bestaan enige reserves wat betreft al te nauwe economische
samenwerking i.v.m. de banden van Finland met de Sovjet-Unie.
Voor IJsland heeft voorschijns de toetreding tot EFTA priori-
teit. Wanneer de met het lidmaatschap daarvan verbonden pro-
blemen zijn opgelost, zou IJsland bezien in hoeverre het aan
"Nordek" kon meedoen.

Van:

Datum:

Aan:

- 2 -

Onderwerp:

Een belangrijk verschil van inzicht doet zich voor t.a.v. de vraag of "Nordek" als een blijvende constructie, dan wel als een tijdelijke oplossing gezien moet worden. Denemarken en Finland zouden geneigd zijn de tijdelijkheid te benadrukken; Denemarken omdat het een uitbreiding van de EEG voorop blijft stellen; Finland omdat het vanwege zijn neutraliteit juist geen ontwikkeling in de richting van een geïntegreerd Europa wenst.

Voor Nederland is de kernvraag of een Noordse Economische Unie al dan niet bevorderlijk voor de kansen op toetreding tot de EEG moet worden geacht.

Eén van de problemen in dit verband is dat van de verhouding van Zweden en Finland tot de EEG, als het eenmaal zo ver zou zijn dat Denemarken en Noorwegen kunnen worden toegelaten.